

ADRES

Vereniging van Waterbouwers
Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag

TELEFOON, EMAIL & WEB

+31 (0)70 349 07 00
info@waterbouwers.nl
www.waterbouwers.nl

BANK GEGEVENS

IBAN: NL89ABNA0449036693
BIC: ABNANL2A

KVK & BTW

KvK: 40413394
BTW nr: NL.8034.04.530.B01

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. mevrouw S. van Veldhoven-van der Meer - Staatsecretaris
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

onze ref.:
2019082AV/EG

plaats
Den Haag

datum
27 augustus 2019

betreft: Handelingsperspectief voor hergebruik van PFAS-houdende
grond en baggerspecie

Geachte mevrouw Van Veldhoven,

Op 8 juli 2019 heeft u het tijdelijk handelingsperspectief voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie gepubliceerd, en aangeboden aan de Tweede Kamer, met een begeleidend schrijven en FAQ's. Volgend jaar volgt een definitief handelingskader. Wij zijn content met het feit dat het handelingskader in een korte tijd tot stand is gekomen en danken u daarvoor.

Voor het toepassen van grond en baggerspecie op landbodem en in oppervlaktewater zijn de toepassingsnormen afgeleid voor de bodemfuncties landbouw/natuur, wonen en industrie. Er zijn een negental categorieën ofwel mogelijkheden met normen (en uitzonderingen daarop) aangegeven. Deze normen kunnen direct worden gehanteerd. Lokale overheden kunnen dit onderbouwd naar boven of beneden bijstellen en verwoorden in lokaal beleid. Bij projecten waar veel grondverzet plaatsvindt met afvoer of aanvoer van grond en baggerspecie heeft deze wetswijziging veel impact. Dit heeft zowel betrekking op kleinschalige baggerwerkzaamheden in slootjes in opdracht van waterschappen, als ook het onderhoud van de doorgaande vaarwegen als de Waal. Ook voor bouwprojecten waarbij sprake is van grondverzet is de regelgeving relevant. Tenslotte hebben ook partijen die betrokken zijn bij de winning van (bouw) grondstoffen te maken met de regelgeving.

De praktijk wijst, twee maanden na de publicatie van het tijdelijk Handelingskader, uit, dat al het baggerwerk, waarbij er in afzetlocaties grond en bagger moet worden opgeslagen, stil ligt. Nergens in Nederland wordt er nog grond opgenomen in diepe plassen. Oorzaak hiervan is dat de toepassingsnorm de (zeer lage) bepalingsgrens van 0,1 µg/kgds is. Hier zijn uitzonderingen op mogelijk, wat door het bevoegde gezag moet worden bepaald en vastgesteld in lokaal (water)bodembeleid of een vergunning. PFAS-houdende grond mag niet meer toegepast worden in oppervlaktewater.

Onderstaand inventariseren wij een aantal van deze effecten voor u:

- Het vaststellen van uitzonderingen die wellicht mogelijk zijn kan twee jaar duren. Tot op heden zijn sinds de inwerkingtreding van het tijdelijk handelingsperspectief geen uitzonderingen toegelaten. Het effect hiervan is dat er geen grond en bagger in diepe plassen wordt opgenomen.
- Door een groot aantal waterschappen wordt er geen opdracht gegeven om te baggeren. Er is te veel onduidelijkheid over de werkingssfeer van het tijdelijk handelingsperspectief. In eerste instantie is door waterschappen aangegeven dat ze wel uit de voeten kunnen met het tijdelijk handelingsperspectief, maar ook waterschappen erkennen nu dat ze niet weten wat ze aan moeten met grondstromen die in diepe plassen moeten worden opgeslagen.
- De economische effecten van het bovenstaande zijn rampzalig. Niet meer baggeren betekent vooral voor de kleinschalige baggeraars en loonwerkers geen werk en geen inkomsten.
- Rijkswaterstaat geeft aan niet te weten wat er met grondstromen die voorheen opgeslagen konden worden in diepe plassen moet gebeuren. Hierdoor zijn baggerwerkzaamheden op de Waal stilgelegd. Er zijn geen alternatieven voor de opslag. Niet duidelijk kan worden gemaakt hoe lang deze situatie voortduurt. BLN Schuttevaer maakt zich ernstige zorgen om de gevolgen hiervan voor het scheepvaartverkeer. Zeker bij sterk wisselende waterstanden als gevolg van de droogte is het op diepte houden van de vaargeul cruciaal voor de veiligheid van het scheepvaartverkeer. Tevens zal het niet op diepte kunnen houden van vaarwegen leiden tot de stagnatie van de winning van bouwgrondstoffen.
- Het opslaan van baggerslib op de kant (waarvoor meer ruimte is in het tijdelijk handelingskader) wordt niet altijd meer getolereerd door agrariërs. Het opslaan van baggerslib op een weiland betekent een afname van het areaal grasland waardoor een agrariër m2 grasland inlevert. En dat heeft gevolgen voor zijn nutriëntenhuishouding.
- Bij grote en kleine aanbestedingen is het voorsorteren op nog vast te stellen lokaal (water)bodembeleid, reinigen en storten lastig te voorspellen. Door de ontstane onzekerheden worden aanbestedingen niet voortgezet of komen stil te liggen.
- Signalen uit het werkveld geven inmiddels aan dat bij meer dan 80% van de analyses op PFAS blijkt dat ze boven de bepalingsgrens van 0,1 µg/kgds liggen. Daardoor liggen ook lopende werken stil.

Het tijdelijk handelingsperspectief was bedoeld om duidelijkheid te creëren. Samenvattend kunnen we echter stellen dat er veel onzekerheden zijn. Niet meer kunnen baggeren in Nederland heeft grote consequenties. Niet alleen voor de baggeraars, aannemers en loonwerkers. Maar ook voor Rijkswaterstaat, waterschappen, provincies en gemeenten. Niet alleen hebben 'onze' leden geen werk, ook zijn de consequenties voor de waterveiligheid in Nederland groot. En dat is een situatie die niet gewenst is. Daarbij zijn wij als brancheorganisaties ons bewust dat het terecht is dat er maatregelen genomen worden om te voorkomen dat PFAS-gerelateerde stoffen, meer dan nu het geval al is, in het milieu vrijkomen met alle mogelijke gevolgen voor de volksgezondheid. Wij zijn het dan ook zeer met u eens dat een tijdelijk handelingskader gewenst is. We overleggen graag met u over hoe we deze beleidsmaatregel kunnen operationaliseren waardoor baggerwerkzaamheden snel weer een aanvang kunnen nemen en kijken met veel belangstelling uit naar uw reactie.

Een afschrift van deze brief zal ook worden verzonden aan de leden van de vaste Kamercommissie van Infrastructuur en Waterstaat.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Waterbouwers
Bouwend Nederland
Cascade
Cumela



Hendrik Postma

Voorzitter Vereniging van Waterbouwers